

128/2000 Sb. Zákon

ze dne 12. dubna 2000

O obcích (obecní zřízení)

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o obcích určuje, co může vaše město nebo obec dělat. Zákon č. 128/2000 Sb., často označovaný jako **zákon o obcích** nebo **obecní zřízení**, upravuje, jak fungují **obce v ČR**. Stanovuje, kdo obec řídí, jak se rozhoduje o rozpočtu, majetku, investicích nebo třeba o tom, kde bude postavena nová silnice či školka.

Každý občan se s tímto zákonem setkává nepřímo – když jde volit zastupitelstvo, když řeší **prodej pozemku** patřícího obci, žádá o pronájem obecního bytu nebo sleduje hospodaření radnice. Zákon vymezuje pravomoci starosty, rady i zastupitelstva a upravuje i možnosti veřejné kontroly.

V praxi ovlivňuje třeba to, jestli obec opraví chodník, nabídne dotace na kotle nebo otevře novou školku. Díky tomuto zákonu mají obce zákonné mantinely, ale i odpovědnost vůči obyvatelům.

Jde o klíčovou normu pro každodenní fungování samosprávy, která má přímý dopad na kvalitu života v každé ulici a na každém náměstí.

Vyhlášeno dne 15. května 2000, datum poslední novelizace 1. března 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Obecní zřízení

HLAVA I Obecná ustanovení

Postavení obcí

§ 1

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

§ 2

(1) Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(2) Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

§ 3

(1) Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

(2) Obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

(3) Obec, která byla městem přede dnem 17. května 1954, je městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, kdy se obec stává městem.

(4) Obec, která byla oprávněna užívat označení městys přede dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem.

(5) Kancelář Poslanecké sněmovny zašle údaje o tom, že se obec stala městem nebo městysem, neprodleně Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

(6) Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je nově vzniklá obec městem. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž žádná není městem, ale alespoň jedna je městysem, je nově vzniklá obec městysem. Oddělí-li se část města a vzniknou dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu, je i nadále městem. Oddělí-li se část městyse a vzniknou dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního městyse nebo část jeho názvu, je i nadále městysem.

§ 4

(1) Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec.

(2) Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy.

§ 5

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.

(2) Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.

(3) Orgánem obce, městyse, města, statutárního města, městského obvodu nebo městské části je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti (§ 122 odst. 2).

§ 7

(1) Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen „samostatná působnost“). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.

(2) Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost (§ 61 a násl.).

§ 8

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

§ 9a

Obce zajišťují výkon finanční kontroly podle zvláštního právního předpisu.^{2a)}

§ 10

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat

pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zába a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně³⁾ (dále jen „veřejná zeleň“) a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,

d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 11

(1) Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna.

(2) Obec vykonávající rozšířenou působnost^{3a)} (§ 66) může za podmínek stanovených v odstavci 1 vydávat nařízení obce pro správní obvod stanovený zvláštním právním předpisem.

§ 12

Způsob vyhlášení obecně závazných vyhlášek a nařízení obce (dále jen „právní předpis obce“) a podmínky nabytí platnosti a účinnosti právních předpisů obce stanoví zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů⁵⁷⁾.

§ 13

(1) Státní orgány a orgány kraje jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s obcí návrhy na opatření dotýkající se působnosti obce.

(2) Státní orgány a orgány kraje poskytují obci na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon její působnosti. Tuto povinnost mají i obce vůči státním orgánům a orgánům kraje. Ochrana údajů a utajovaných informací podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ zůstává nedotčena.

(3) Obce jsou při výkonu své působnosti oprávněny využívat bezplatně údajů katastru nemovitostí.

§ 14

(1) Obec je povinna vydávat potvrzení a vyhotovovat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak právní předpis.

(2) Obec vydává potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině i v případě, že právní předpis takovou povinnost neukládá, ale požadované údaje jsou jí známy.

Občané obce

§ 16

(1) Občanem obce je fyzická osoba, která

- a) je státním občanem České republiky, a
- b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.⁶⁾

(2) Občan obce, který dosáhl věku 18 let, má právo

- a) volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁷⁾
- b) hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁸⁾
- c) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,
- d) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,
- e) nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy,
- f) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce: je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů,
- g) podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.

(3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.

§ 17

Oprávnění uvedená v § 16 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

DÍL 3

Území obce a jeho změny

§ 18

(1) Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.⁹⁾

(2) Obec má jedno nebo více katastrálních území.

§ 19

(1) Dvě nebo více obcí, které spolu sousedí, se mohou na základě dohody sloučit. Území obce po sloučení tvoří území slučovaných obcí.

(2) Obec ponese po sloučení název, na němž se slučované obce dohodnou. Jestliže se obce o názvu nedohodnou, rozhodne o něm Ministerstvo vnitra. K jinému názvu sloučené obce dává souhlas Ministerstvo vnitra.

(3) Obec se může na základě dohody připojit k jiné obci, se kterou sousedí.

(4) Dohodu o sloučení obcí nebo o připojení obce lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci.⁸⁾ Je-li podán takový návrh, je k uzavření dohody o sloučení obcí nebo o připojení obce nutné souhlasné rozhodnutí místního referenda konaného v obci, ve které byl podán návrh na jeho konání. Dotčené obce oznámí krajskému úřadu rozhodnutí svých zastupitelstev, na jejichž základě má být uzavřena dohoda o sloučení obcí nebo o připojení obce. Je-li konáno místní referendum o sloučení obcí nebo o připojení obce, oznámí dotčené obce i rozhodnutí přijaté v místním referendu.

(5) Dohoda o sloučení obcí nebo připojení obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje,
- b) název obce a sídlo jejích orgánů, jde-li o sloučení obcí,
- c) určení právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v celé obci po sloučení nebo připojení,
- d) výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení,
- e) určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo obce, která se připojuje.

(6) Právním nástupcem sloučených nebo připojených obcí je obec vzniklá jejich sloučením nebo obec, která při připojení obce nezaniká. Tato obec se stává příjemcem výnosu daní podle zvláštního zákona, které by jinak podle zvláštních právních předpisů připadly zaniklé obci. Na tuto obec přechází též majetek, včetně finančních prostředků zaniklých obcí, ostatní práva a závazky těchto obcí, včetně jejich práva zakladatele a zřizovatele právnických osob, a dále organizační složky těchto obcí, a to dnem, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje. Nově vzniklá obec nebo obec, která při připojení nezanikla, zašle opis dohody Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu úřadu a příslušnému finančnímu úřadu.

§ 20

(1) Městský obvod nebo městskou část ve statutárním městě lze zřídit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nebo zrušit městský obvod nebo městskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části.

(2) Městský obvod nebo městská část jsou organizační jednotkou města.

(3) Městský obvod nebo městskou část lze za podmínek stanovených v odstavci 1 připojit k jinému městskému obvodu nebo městské části.

(4) Rozhodnutí o zřízení, připojení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části musí obsahovat náležitosti uvedené v § 19 odst. 5; místo názvu obce se však uvede název zřizovaného městského obvodu nebo městské části nebo název městského obvodu nebo městské části, k nimž se jiný městský obvod nebo městská část připojuje.

(5) Opis rozhodnutí zašle statutární město Ministerstvu vnitra, Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

§ 20a

Nová obec může vzniknout oddělením části obce, popřípadě změnou nebo zrušením vojenského újezdu.⁹⁾

§ 21

(1) Část obce, která se chce oddělit, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a tvořící souvislý územní celek; po oddělení musí mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit.

(2) V té části obce, která se chce oddělit, ustaví občané obce přípravný výbor. Přípravný výbor tvoří oprávněný občan¹⁰⁾ a jeho zástupci. Lze ustavit pouze jeden přípravný výbor. Počet členů přípravného výboru je lichý a tvoří je nejméně tři členové. Členem přípravného výboru může být jen občan obce, který má trvalý pobyt v té části obce, která se chce oddělit.

(3) Přípravný výbor

- a) navrhuje uspořádání místního referenda o oddělení části obce a podílí se na jeho přípravě a provedení,
- b) podílí se na přípravě návrhu na oddělení části obce,
- c) jedná za nově vznikající obec při uzavírání dohody o rozdělení majetku,
- d) je účastníkem řízení o oddělení části obce; nemůže však podat návrh na oddělení části obce krajskému úřadu.¹¹⁾

§ 22

(1) O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce, který podá obec na základě kladného výsledku místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím přijatým v místním referendu,⁸⁾ může tak učinit kterýkoliv občan obce.

(2) Návrh na oddělení části obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se část obce odděluje,
- b) vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce výčtem jejích katastrálních území včetně příslušných mapových podkladů,
- c) počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počty občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit,
- d) rozdělení výnosu daní v poměru podle počtu obyvatel původní a nově vzniklé obce do doby, než bude stanoveno procento, kterým se na výnosech daní podílí nově vzniklá obec.

(3) Součástí návrhu na oddělení části obce je písemná dohoda obce a přípravného výboru o rozdělení majetku obce mezi původní obec a nově vzniklou obec, bylo-li této dohody dosaženo.

(4) Nedohodne-li se obec a přípravný výbor o rozdělení majetku obce jinak, rozdělí se majetek obce mezi původní obec a nově vzniklou obec tak, že

- a) vlastnické právo k nemovitostem, včetně jejich příslušenství, jakož i věcná práva k věcem cizím a závazky váznoucí na nemovitostech, přecházejí na tu obec, na jejímž území se nemovitost nachází; pro přechod vlastnického práva k nemovitostem je rozhodný stav ke dni konání místního referenda o oddělení části obce,
- b) v poměru podle počtu obyvatel původní obce a nově vzniklé obce přecházejí na nově vzniklou obec movité věci s výjimkou příslušenství nemovitostí, finanční prostředky, závazky, podíly na právnických osobách založených obcí a ostatní práva.

(5) Krajský úřad svým rozhodnutím schválí návrh obce na oddělení její části, jsou-li splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

(6) Rozhodnutí o oddělení části obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2. Rozhodnutí obsahuje též schválení dohody podle odstavce 3, bylo-li této dohody dosaženo. Opis pravomocného rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

(7) Majetek uvedený v odstavci 4 na nově vzniklou obec přechází dnem vzniku této obce. Nebylo-li dosaženo dohody podle odstavce 3, může nově vzniklá obec podat žalobu k soudu na určení, který majetek uvedený v odstavci 4 písm. b) na ni přešel.

(8) Řízení o oddělení části obce ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o oddělení části obce nelze přezkoumat ve správním řízení.

(9) Po vyhlášení výsledků místního referenda obec požádá Ministerstvo vnitra o souhlas s názvem nově vznikající obce.

§ 23

(1) Do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva nově vzniklé obce předá původní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle rozhodnutí krajského úřadu, nebo, neobsahuje-li rozhodnutí krajského úřadu schválen dohody podle § 22 odst. 3, nemovitosti podle § 22 odst. 4 písm. a). O předání majetku pořídí původní a nově vzniklá obec písemný zápis. Tento majetek včetně finančních prostředků, pohledávek a závazků do doby jeho předání spravuje původní obec, která však s ním nemůže nakládat jiným způsobem, než z něj uhrazovat náklady spojené s nezbytnou údržbou majetku a s provozem organizačních složek nově vzniklé obce a nájemné za užívání věcí touto obcí.

(2) V nově vzniklé obci platí právní předpisy obce, které platily na jejím území před jejím vznikem, a to do doby, než budou zrušeny nebo nahrazeny novými.

§ 24

Sloučení obcí, připojení obce, městských částí nebo městských obvodů nebo oddělení části obce lze provést jen k počátku kalendářního roku. Návrh na oddělení části obce musí být podán krajskému úřadu nejpozději do 30. června předchozího kalendářního roku.

§ 25

(1) Dohoda o sloučení obcí, dohoda o připojení obce k jiné obci, jakož i rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce jsou podkladem k zápisu změny práv dotčených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí a k provedení změny údajů o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitostí.

(2) Rozhodnutí zastupitelstva města o zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části, jakož i o připojení městského obvodu nebo městské části k jinému městskému obvodu nebo městské části je podkladem k zápisu změny práv dotčených městských obvodů nebo městských částí k nemovitostem do katastru nemovitostí.

§ 26

Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo oddělení části obce, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Uzavření dohody oznámí obec Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu a příslušnému katastrálnímu úřadu.

§ 26a

(1) Je-li území obce nebo jeho část součástí katastrálního území jiné obce, vyzve Ministerstvo vnitra dotčené obce, aby ve lhůtě 1 roku uzavřely dohodu podle § 26.

(2) Nedojde-li k uzavření dohody podle odstavce 1 ve stanovené lhůtě, rozhodne o změně hranic obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem Ministerstvo vnitra z moci úřední.

(3) Ministerstvo vnitra při rozhodování podle odstavce 2 přihlédne zejména k historickým hranicím a současným územním vazbám dotčených obcí, k vlastnictví pozemků a staveb, k výsledkům místních referend, pokud se v této věci konala, a k průběhu dosavadních jednání dotčených obcí.

(4) Pravomocné rozhodnutí je podkladem pro změny údajů o katastrálních územích a hranicích obcí v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, popřípadě v dalších veřejných rejstřících. Ministerstvo vnitra zašle opis pravomocného rozhodnutí Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu a příslušnému katastrálnímu úřadu.

(5) Řízení o změně hranic obcí ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o změně hranic obcí nelze přezkoumat ve správním řízení.

DÍL 4

Názvy obcí, jejich částí, ulic a veřejných prostranství, číslování budov, znak a vlajka obcí

§ 27

(1) Každá obec má svůj název; ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce.

(2) Názvy mají též části obce. Část obce je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními (§ 31) přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území. Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvu zaniklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí.

§ 28

(1) Obci přísluší rozhodovat o názvech částí obce, ulic a jiných veřejných prostranství.

(2) Obec oznamuje Ministerstvu vnitra názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, jakož i zánik částí obce.

(3) Ke vzniku, změně názvu nebo zániku části obce a k pojmenování, přejmenování nebo zániku ulice nebo jiného veřejného prostranství dochází zápisem do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí⁴²).

§ 29

(1) Název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství se uvádějí vždy v českém jazyce. Ulice nebo jiná veřejná prostranství se nepojmenovávají shodnými názvy a ani podle jmen žijících osobností veřejného života.

(2) V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se v posledních dvou sčítáních lidu hlásilo k této národnosti vždy alespoň 10 % občanů obce, pokud o to

požádají zástupci příslušné národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny (§ 117 odst. 3) a pokud ten svým usnesením návrh doporučí, anebo pokud o to písemně požádá spolek, který podle stanov zastupuje zájmy příslušné národnostní menšiny⁴⁸⁾ a který ke dni podání žádosti působí alespoň 5 let na území obce.

§ 30

Označení ulic a jiných veřejných prostranství provede obec na svůj náklad. Vlastník nemovitosti je povinen strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti; v blízkosti tabulky nesmí umístit jiné nápisy. Označení nesmí být poškozeno, odstraněno nebo zakryto.

§ 31

(1) Budova¹³⁾ musí být označena popisným číslem, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Evidenčními čísly se označují

a) stavby pro rodinnou rekreaci,

b) stavby dočasné,

c) budovy, které nevyžadují povolení podle stavebního zákona, s výjimkou

1. staveb pro chovatelství o jednom nadzemním podlaží o zastavěné ploše do 16 m² a do 5 m výšky,

2. zimních zahrad o jednom nadzemním podlaží a skleníků do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky,

3. přístřešků o jednom nadzemním podlaží, které slouží veřejné dopravě, a jiných veřejně přístupných přístřešků do 40 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky.

(3) Samostatnými popisnými a evidenčními čísly se neoznačují příslušenství budovy^{13a)}, která jsou součástí jednoho celku.

(4) K usnadnění orientace mohou být v jednotlivých ulicích a na jiných veřejných prostranstvích označeny budovy vedle popisného čísla nebo evidenčního čísla ještě číslem orientačním.

(5) Obecní úřad rozhoduje o tom, jakým popisným, orientačním nebo evidenčním číslem bude budova označena. Každé popisné nebo evidenční číslo budovy musí být v rámci části obce jedinečné. Číslo popisné a evidenční, která byla přidělena, nelze užívat opakovaně, a to ani v případě přečíslování podle § 32 odst. 2. Číslo orientační se opakovaně přiděluje pouze v případě, že nová budova stojí na místě budovy zaniklé.

§ 31a

(1) Číslo popisné a evidenční přiděluje obecní úřad

a) v případě nově vzniklé budovy, která je stavbou vyžadující povolení podle stavebního zákona, na základě

písemné výzvy příslušného stavebního úřadu^{13b)},

b) v ostatních případech na základě písemné žádosti vlastníka budovy, jejíž přílohou je geometrický plán a doklad, který osvědčuje, že budova byla uvedena do užívání; přílohy se nevyžadují, dochází-li na základě žádosti vlastníka budovy k přečíslování budovy již zapsané v katastru nemovitostí, anebo jde-li o budovy uvedené v § 31 odst. 2 písm. c).

(2) Obecní úřad sdělí v případě podle odstavce 1 písm. a) neprodleně příslušnému stavebnímu úřadu údaje o čísle popisném nebo evidenčním a jeho příslušnosti k části obce, popřípadě název ulice, do níž stavební objekt náleží, a údaje o čísle orientačním.

(3) O přidělení čísla popisného, evidenčního nebo orientačního vydá obecní úřad vlastníku budovy písemný doklad.

(4) Při zániku budovy obecní úřad přidělená čísla zruší.

(5) Při zániku ulice nebo jiného veřejného prostranství se přidělená čísla orientační zrušují.

(6) Při zániku části obce rozhodne obec o přečíslování budov v zanikající části obce.

(7) K očíslování, přečíslování nebo zrušení číslování budovy dochází zápisem do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí.⁴²⁾

§ 32

(1) Vlastník nemovitosti je povinen na svůj náklad označit budovu čísly určenými obecním úřadem a udržovat je v řádném stavu. Barvu a provedení čísel určuje obecní úřad.

(2) Přečíslování budov se provádí jen výjimečně, jsou-li pro to vážné důvody. Nová čísla hradí obec ze svého rozpočtu. Přečíslování budov ohlásí obec příslušnému katastrálnímu úřadu.

§ 33

Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy,

b) způsob použití a umístění čísel k označení budov,

c) náležitosti ohlášení o přečíslování budov.

§ 34

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

§ 34a

(1) Obce mohou mít znak a vlajku obce.

(2) Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost obce změnit znak nebo vlajku obce. Kancelář Poslanecké sněmovny zašle údaje o udělení nebo změně znaku nebo vlajky obce neprodleně Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

(3) Obce a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku obce. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce není nutný její souhlas.

(4) Má-li městský obvod nebo městská část svůj znak a vlajku, platí pro jejich užívání odstavec 3.

HLAVA II

Samostatná působnost obce

DÍL 1

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(3) Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

§ 35a

(1) Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Obce mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon. ¹³⁹⁾

§ 36

(1) Obec může udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, čestné občanství obce. Čestný občan obce má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce.

(2) Obec může udělovat ceny obce.

§ 36a

Obec může ocenit významné životní události svých občanů.

§ 37

Obce, v nichž sídlí orgány státu nebo orgány kraje, napomohou zabezpečit pro ně důstojné prostory odpovídající významu těchto orgánů.

DÍL 2

Hospodaření obce

§ 38

(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

(2) Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obec naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,¹⁵⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Obec nesmí ručit za závazky fyzických osob a právnických osob vyjma

- a) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu,
- b) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do obcí vlastněných nemovitostí,
- c) těch, jejichž zřizovatelem je obec, kraj nebo stát,
- d) těch, v nichž míra účasti jí samé nebo spolu s jinou obcí nebo obcemi, krajem nebo kraji nebo státem přesahuje 50 %,
- e) bytových družstev,
- f) honebních společenstev.

(4) Právní jednání učiněná v rozporu s ustanovením odstavce 3 jsou neplatná.

(5) Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.

(6) Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.

§ 39

(1) Záměr obce prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr obce smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce^{3b)} obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může obec též zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud obec záměr nezveřejní, je právní jednání neplatné. Nemovitá věc se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona^{15a)} platnými ke dni zveřejnění záměru.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů nebo hrobových míst anebo o pronájem, pacht nebo výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů nebo jde-li o pronájem, pacht, výprosu nebo výpůjčku právnické osobě zřízené nebo založené obcí nebo právnické osobě, kterou obec ovládá⁴⁹⁾.

(4) Odstavce 1 a 2 se nepoužijí v případě postupu podle § 39a až 39c a v případě zpětného převodu majetku státu podle § 21b odst. 3 písm. e) zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

§ 39a

Převody vlastnictví na stát

(1) Obec informuje organizační složky státu, státní organizace, na které se použije zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen „státní organizace“), a Ředitelství silnic a dálnic s. p. prostřednictvím internetových stránek Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových o úmyslu zcizit hmotnou nemovitou věc uvedenou v § 39b odst. 1 nebo § 39c odst. 1. To se nepoužije, jde-li o hmotnou nemovitou věc určenou ke směně.

(2) Převést hmotnou nemovitou věc uvedenou v § 39b odst. 1 a § 39c odst. 1 ve prospěch jiné osoby lze teprve poté, nesdělí-li oprávněná organizační složka státu, státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. podle § 39b odst. 1 nebo § 39c odst. 1 do 2 měsíců od uveřejnění informace podle odstavce 1, že má zájem o převod. Omezení se nepoužije, pokud oprávněná organizační složka státu, státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. obci sdělí, že o převod nemá zájem.

(3) Sdělení podle odstavce 2 se činí prostřednictvím internetových stránek Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(4) Projeví-li zájem o převod více oprávněných organizačních složek státu nebo státních organizací podle § 39b odst. 1 nebo § 39c odst. 1 a nesdělí-li do 1 měsíce ode dne uplynutí lhůty pro projevení zájmu o převod, že se dohodly, kdo bude s obcí jednat, jedná obec s tou organizační složkou státu nebo státní organizací, která zájem o převod projevila jako první. To se nepoužije v případě postupu podle § 39c odst. 1 písm. e).

(5) Obec učiní vůči oprávněné organizační složce státu, státní organizaci nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p., které projevily zájem o převod, návrh na uzavření smlouvy. Návrh na uzavření smlouvy lze odvolat.

(6) Nesdělí-li organizační složka státu nebo státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. zájem o převod podle odstavce 2 v případech podle § 39b odst. 1 nebo § 39c odst. 1 ve stanovené lhůtě nebo v téže lhůtě sdělí, že o převod nemá zájem, nebo nepřijme-li návrh na uzavření smlouvy do 4 měsíců ode dne, kdy jí došel, právo na převod vlastnického práva podle § 39b a 39c zaniká a obec naloží s hmotnou nemovitou věcí podle tohoto zákona.

§ 39b

Bezúplatné převody na stát

(1) Projeví-li oprávněná organizační složka státu nebo státní organizace uvedená v písmenech d) až g) nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. v případě písmen a) až c) zájem o převod podle § 39a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, obec jim zašle návrh smlouvy o bezúplatném převodu

a) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso dálnice nebo silnice I. třídy, do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p.,

b) zastavěného stavebního pozemku⁶¹), na němž byla realizována veřejně prospěšná stavba ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p., které má právo s veřejně prospěšnou stavbou hospodařit,

c) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p., které je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby,

d) zastavěného stavebního pozemku⁶¹), na němž byla realizována veřejně prospěšná stavba ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s veřejně prospěšnou stavbou hospodařit,

e) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby,

f) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšných opatření nebo již k tomuto účelu využitého do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která o převod projeví zájem,

g) stavby civilní ochrany, stavby dotčené požadavky civilní ochrany, stavby pro bezpečnost státu nebo pozemků, jichž jsou uvedené stavby součástí, nebo hmotné nemovité věci určené územní plánovací dokumentací nebo veřejnoprávní smlouvou k plnění úkolů bezpečnostního sboru nebo pro přípravu na ně do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit Ministerstva vnitra nebo organizační složky státu, která je bezpečnostním sborem nebo jeho částí, za předpokladu, že v případě veřejnoprávní smlouvy Ministerstvo vnitra předem obci sdělilo, že hmotná nemovitá věc je určena k plnění úkolů bezpečnostního sboru nebo pro přípravu na ně; to se nepoužije, je-li obec stranou veřejnoprávní smlouvy.

(2) V případě, že je pozemní komunikací zastavěna část pozemku evidovaného v katastru nemovitostí, převede se pouze tato část určená geometrickým plánem s tím, že náklady na vyhotovení geometrického plánu na rozdělení pozemku hradí Ředitelství silnic a dálnic s. p.

(3) Smlouva o bezúplatném převodu pozemku do vlastnictví státu podle odstavce 1 písm. b) až g) musí obsahovat v souvislosti s poskytnutím podpory z veřejných prostředků následující ujednání:

a) zákaz zcizení zřízení ve prospěch obce jako věcné právo,

b) zákaz zatížení zřízení ve prospěch obce jako věcné právo, s výjimkou případu, kdy má být smluvně zřízena v nezbytném rozsahu služebnost inženýrské sítě, služebnost stezky nebo služebnost cesty k zajištění nezbytného přístupu třetí osoby k hmotné nemovité věci v jejím vlastnictví, a

c) omezení ve způsobu využití převedeného pozemku tak, aby nebyly porušeny právní předpisy o veřejné podpoře.

(4) Omezení podle odstavce 3 se sjednají na dobu 10 let ode dne provedení vkladu vlastnického práva k dotčeným pozemkům do katastru nemovitostí ve prospěch státu.

(5) Ustanovení § 12 odst. 2 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích se pro převody podle odstavce 1 nepoužije.

§ 39c

Úplatné převody na stát

(1) Projeví-li oprávněná organizační složka státu nebo státní organizace uvedená v písmenech a) až f) zájem o převod podle § 39a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, obec jí zašle návrh smlouvy o úplatném převodu

a) pozemku, na němž byla realizována stavba, která se eviduje v katastru nemovitostí a která je hmotnou nemovitou věcí ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná se stavbou hospodařit,

b) stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí a která byla realizována na pozemku ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s pozemkem hospodařit,

- c) pozemku, který je určen pravomocným rozhodnutím o povolení záměru k realizaci stavby, jejímž stavebníkem je stát nebo státní organizace, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je stavebníkem,
- d) pozemku, který tvoří jediný přístup k hmotné nemovité věci ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s hmotnou nemovitou věcí hospodařit,
- e) spoluvlastnického podílu na hmotné nemovité věci, u níž je stát spoluvlastníkem, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná hospodařit se spoluvlastnickým podílem na této nemovité věci,
- f) objektu důležitého pro obranu státu určeného vládou podle zákona o zajišťování obrany, který je zařazen v evidenci objektů důležitých pro obranu státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit Ministerstva obrany za předpokladu, že Ministerstvo obrany předem obci sdělilo, že takový objekt je v evidenci objektů důležitých pro obranu státu veden.

(2) Obec určí kupní cenu pro převody podle odstavce 1 na základě znaleckého posudku. Kupní cena se určí ve výši ceny obvyklé podle zákona upravujícího oceňování majetku. Pokud nelze cenu obvyklou určit, určí se kupní cena ve výši zjištěné ceny podle zákona upravujícího oceňování majetku. Ke kupní ceně se připočtou náklady na vypracování znaleckého posudku, geometrického plánu a průkazu energetické náročnosti.

(3) Ustanovení § 12 odst. 4 a 5 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích se pro převody podle odstavce 1 nepoužije.

§ 40

Informace týkající se nabytí věci obcí nebo dobrovolným svazkem obcí (dále jen „svazek obcí“) v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo o jejím nabytí jiným obdobným způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva obce nebo svazku obcí ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku či jiným obdobným způsobem se až do ukončení dražby, veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku nebo jiného obdobného postupu nezpřístupňují podle tohoto zákona ani neposkytují podle jiného právního předpisu³⁴), pokud by jejich zpřístupnění mohlo obec nebo svazek obcí při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům.

§ 41

(1) Podmiňuje-li tento zákon platnost právního jednání obce předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina o tomto právním jednání doložkou, jíž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny. Je-li listina touto doložkou obcí opatřena, má se za to, že povinnost předchozího zveřejnění, schválení nebo souhlasu byla splněna.

(2) Právní jednání, která vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, jsou bez tohoto schválení neplatná.

(3) K neplatnosti právního jednání z důvodů stanovených v odstavci 2 a v § 38 odst. 4 a § 39 odst. 1 a 2 přihlédne soud i bez návrhu.

§ 42

(1) Obec požádá o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti (dále jen „auditor“). Přezkoumání hospodaření obce provádí kraj v přenesené působnosti.

(2) Nepožádá-li obec o přezkoumání svého hospodaření příslušný krajský úřad, ani nezadá přezkoumání auditorovi, přezkoumá hospodaření obce příslušný krajský úřad.

(3) Přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis. ^{15b)}

(4) Náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem uhradí obec ze svých rozpočtových prostředků.

§ 43

Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

§ 44

Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se dále řídí zvláštním zákonem.

DÍL 3

Spolupráce mezi obcemi

§ 46

Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

§ 47

Na spolupráci mezi obcemi nelze užít ustanovení občanského zákoníku o spolku ¹⁸⁾ a o smlouvě o společnosti⁴⁴⁾.

Svazek obcí

§ 49

(1) Obce mají právo být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

(3) Svazek obcí je právnickou osobou, která vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

(4) Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí. Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku obcí, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku obcí, identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku obcí, orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce a údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její identifikační číslo osoby, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství. Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík; jeho součástí je sbírka listin v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů. Krajský úřad vede rejstřík svazků obcí v přenesené působnosti.

(5) K návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí se přikládá smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami; součástí této smlouvy nebo stanov je také určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Návrh podává osoba zmocněná obcemi, které jsou členy svazku obcí. Návrh změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.

§ 50

(1) Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

(2) Přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno

- a) název a sídlo členů svazku obcí,

- b) název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
- c) orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování včetně určení nejméně tříčlenného orgánu svazku obcí, který schvaluje účetní závěrku svazku obcí sestavenou k rozvahovému dni podle zákona o účetnictví,
- d) majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,
- e) zdroje příjmů svazku obcí,
- f) práva a povinnosti členů svazku obcí,
- g) způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- h) podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- i) obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

(3) Stanovy mohou určit, že o jejich změně rozhoduje orgán svazku složený ze zástupců všech obcí; v takovém případě současně vymezí počet hlasů členských obcí nutných ke schválení této změny, nejméně však dvoutřetinovou většinu všech hlasů členských obcí.

§ 52

Občané obcí sdružených ve svazku obcí, kteří dosáhli věku 18 let, jsou oprávněni

- a) účastnit se zasedání orgánu svazku obcí a nahlížet do zápisů o jeho jednání,
- b) podávat orgánu svazku obcí písemné návrhy,
- c) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu svazku obcí a k závěrečnému účtu svazku obcí za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně nebo ústně na zasedání orgánu svazku obcí.

§ 53

- (1) Svazek obcí požádá o přezkoumání hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi.
- (2) Náklady na přezkoumání hospodaření svazku auditorem uhradí svazek obcí ze svých rozpočtových prostředků.
- (3) Ustanovení § 42 odst. 2 a § 43 platí pro svazek obcí obdobně.

Společenství obcí

§ 53a

- (1) Společenství obcí je svazek obcí, který splňuje podmínky stanovené tímto zákonem.
- (2) Předmětem činnosti společenství obcí je vedle činností svazku obcí podle § 50 odst. 1 zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem společenství obcí zpracovává strategii rozvoje společenství obcí. Strategii rozvoje společenství obcí schvaluje shromáždění starostů třípětinovou většinou všech svých členů.
- (3) Předmětem činnosti společenství obcí může být i zajišťování činností podle § 53e a 53g.
- (4) Stanoví-li tak zvláštní zákon, může společenství obcí vykonávat i další činnosti.

§ 53b

- (1) Postavení společenství obcí může nabýt svazek obcí, jehož členy
  - a) je alespoň 15 obcí, nebo
  - b) jsou alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 25 obcí.
- (2) Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.
- (3) Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.
- (4) Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, v němž se nachází
  - a) nejvýše 40 obcí, může vzniknout 1 společenství obcí,
  - b) 41 až 60 obcí, mohou vzniknout nejvýše 2 společenství obcí,
  - c) 61 až 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 3 společenství obcí a
  - d) více než 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 4 společenství obcí.

§ 53c

- (1) Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o přiznání postavení společenství obcí. Krajský úřad přizná svazku obcí postavení společenství obcí, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 53b a 53d. Do rejstříku svazků obcí se zapíše údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí, den nabytí tohoto postavení a den zániku tohoto postavení. Postavení společenství obcí může svazek obcí nabýt také současně se svým vznikem.
- (2) Žádost o přiznání postavení společenství obcí podává svazek obcí nebo osoba uvedená v § 49 odst. 5 větě druhé, pokud má svazek obcí nabýt postavení společenství obcí současně se svým vznikem. K žádosti přiloží
  - a) změnu stávajících stanov nebo nové stanovy, v nichž je uvedeno, že svazek obcí je společenstvím obcí, a v nichž jsou upraveny orgány podle § 53d, a

b) dokumenty prokazující splnění podmínek podle § 53b.

(3) Opis rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra.

(4) Název společenství obcí obsahuje označení „společenství obcí“, které může být nahrazeno zkratkou „s. o.“.

(5) Součástí sbírky listin rejstříku svazků obcí jsou žádost o přiznání postavení společenství obcí podle odstavce 2 a její přílohy, rozhodnutí podle odstavce 1 a rozhodnutí podle § 53f.

§ 53d

(1) Nejvyšším orgánem společenství obcí je shromáždění starostů složené ze starostů členských obcí; starostu obce zastupuje místostarosta obce, případně starostou určený zástupce z řad členů zastupitelstva obce. Shromáždění starostů rozhoduje o všech záležitostech společenství obcí, pokud stanovy nesvěřují rozhodování jinému orgánu společenství obcí. Shromáždění starostů je vyhrazeno

a) schvalovat strategii rozvoje společenství obcí,

b) schvalovat rozpočet společenství obcí, střednědobý výhled rozpočtu společenství obcí, závěrečný účet společenství obcí a účetní závěrku společenství obcí sestavenou k rozvahovému dni,

c) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy společenství obcí,

d) rozhodovat o přistoupení další obce do společenství obcí,

e) rozhodovat o vyloučení obce ze společenství obcí,

f) rozhodovat o zrušení a zániku společenství obcí,

g) rozhodovat v záležitostech stanovených zvláštním právním předpisem.

(2) V čele shromáždění starostů stojí předseda, který je statutárním orgánem společenství obcí. Předsedu zastupuje místopředseda, případně více místopředsedů. Předseda a místopředseda jsou voleni shromážděním starostů z řad jeho členů. Je-li zvoleno více místopředsedů, určí shromáždění starostů, v jakém pořadí zastupují předsedu.

§ 53e

(1) Výkon správních činností⁵⁹⁾ může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí, jehož je obec členem, za podmínek upravených stanovami společenství obcí a na základě dohody mezi společenstvím obcí a členskou obcí.

(2) Prostřednictvím zaměstnance společenství obcí nemůže obec zajišťovat výkon správních činností v přenesené působnosti, kterou podle zákona vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, a v přenesené působnosti podle volebních zákonů.

(3) Zaměstnanec společenství obcí vykonávající správní činnosti podle odstavce 1 má postavení úředníka

územního samosprávného celku zařazeného do obecního úřadu. Oprávnění stanovit a ukládat zaměstnanci společenství obcí pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny má v rozsahu stanoveném podle odstavce 1 tajemník obecního úřadu; ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči tomuto zaměstnanci společenství obcí. Na zaměstnance a na společenství obcí se při tom vztahují ustanovení zákona o úřednících územních samosprávných celků obdobně.

§ 53f

Krajský úřad rozhodne o zrušení postavení společenství obcí na návrh společenství obcí. Nesplňuje-li společenství obcí některou z podmínek stanovených v § 53b odst. 1 až 3 po dobu 6 měsíců, je povinno do 30 dnů od uplynutí této doby podat krajskému úřadu návrh na zrušení postavení společenství obcí. Nesplní-li společenství obcí povinnost podle věty druhé, vyzve krajský úřad společenství obcí ke splnění podmínek stanovených v § 53b odst. 1 až 3 ve lhůtě alespoň 6 měsíců, a není-li ve stanovené lhůtě náprava zjednána, rozhodne o zrušení postavení společenství obcí i bez návrhu. Krajský úřad současně rozhodne o změně názvu svazku obcí tak, aby neobsahoval označení podle § 53c odst. 4. Opis rozhodnutí podle věty první nebo třetí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra. Krajský úřad zaznamená v rejstříku svazků obcí údaj o zrušení postavení společenství obcí a změnu názvu společenství obcí.

§ 53g

(1) Plnění svých úkolů, které nejsou výkonem správní činnosti⁵⁹⁾, může obec zajišťovat prostřednictvím

- a) zaměstnance společenství obcí, jehož je obec členem, nebo
- b) zaměstnance právnické osoby zřízené nebo založené společenstvím obcí.

(2) Plnění svých úkolů může příspěvková organizace nebo školská právnická osoba zřízená obcí zajišťovat prostřednictvím

- a) zaměstnance společenství obcí, jehož členem je obec, která příspěvkovou organizaci nebo školskou právnickou osobu zřídila, nebo
- b) zaměstnance právnické osoby zřízené nebo založené společenstvím obcí.

(3) Podmínky plnění úkolů prostřednictvím zaměstnanců společenství obcí podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2 písm. a) upraví stanovy společenství obcí a dohoda mezi společenstvím obcí a členskou obcí, příspěvkovou organizací nebo školskou právnickou osobou. Podmínky plnění úkolů prostřednictvím zaměstnanců právnické osoby zřízené nebo založené společenstvím obcí podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 2 písm. b) upraví právní jednání, kterým byla tato právnická osoba zřízena nebo založena, a dohoda mezi touto právnickou osobou a členskou obcí, příspěvkovou organizací nebo školskou právnickou osobou.

(4) Oprávnění stanovit a ukládat zaměstnanci pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat práci a dávat k tomu účelu závazné pokyny má v rozsahu stanoveném podle odstavce 3

- a) vůči zaměstnanci podle odstavce 1 starosta nebo jím pověřený zaměstnanec obce a

b) vůči zaměstnanci podle odstavce 2 statutární orgán příspěvkové organizace nebo školské právnické osoby nebo jím pověřený zaměstnanec.

(5) Ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči zaměstnanci podle odstavce 1 nebo 2 jeho zaměstnavatel.

§ 54

Spolupráce s právníckými a fyzickými osobami

Na spolupráci mezi obcemi a právníckými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o spolku¹⁸⁾ a o smlouvě o společnosti⁴⁴⁾.

DÍL 4

Spolupráce s obcemi jiných států

§ 55

Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení územních samosprávných celků. Svazky obcí mohou spolupracovat se svazky obcí jiných států; obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.

DÍL 6

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum

§ 60

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum upravují zvláštní zákony. ⁷⁾⁸⁾

HLAVA III

Přenesená působnost

§ 61

(1) Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je

- a) v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona; v tomto případě je území obce správním obvodem,
- b) v rozsahu pověřeného obecního úřadu (§ 64) vykonávána tímto úřadem,
- c) v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 66) vykonávána tímto úřadem.

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

a) při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy,

b) v ostatních případech též

1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; tato usnesení a tyto směrnice nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou zároveň stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.

(3) Metodickou a odbornou pomoc ve věcech uvedených v odstavci 2 vykonává vůči orgánům obcí krajský úřad.

§ 62

Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

§ 63

(1) Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce (jiných obcí), která je (které jsou) účastníkem veřejnoprávní smlouvy. Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu.

(2) Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat

a) označení účastníků smlouvy,

b) dobu trvání smlouvy,

c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce (jiných obcí),
a

d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti podle písmene c).

Pověřený obecní úřad

§ 64

(1) Jako pověřený obecní úřad je pro účel výkonu přenesené působnosti označován v zákonech a jiných právních předpisech, popřípadě aktech řízení a úkonech podle § 61 odst. 2 písm. b) obecní úřad, který, vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a), vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem.

(2) Obce s pověřeným obecním úřadem stanoví zvláštní zákon. ^{18b)}

§ 65

(1) Nevykonává-li orgán obce přenesenou působnost v základním rozsahu nebo její část, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu obec náleží. Je-li tato obec současně obcí s pověřeným obecním úřadem, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný pověřený obecní úřad. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Rozhodnutí vydává krajský úřad v přenesené působnosti. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce, jejíž orgán nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část. Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

§ 65a

(1) Nevykonává-li pověřený obecní úřad přenesenou působnost v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad obce s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu obec s pověřeným obecním úřadem náleží. Je-li tato obec současně obcí s rozšířenou působností, rozhodne Ministerstvo vnitra, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} pověřeného obecního úřadu, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce na svých internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

§ 66

(1) Jako obecní úřad obce s rozšířenou působností je pro účel výkonu přenesené působnosti označován v zákonech a jiných právních předpisech, popřípadě aktech řízení a úkonech podle § 61 odst. 2 písm. b) obecní úřad, který, vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) a vedle přenesené působnosti podle § 64, vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem.

(2) Obce s rozšířenou působností určuje zvláštní zákon.^{18c)}

§ 66a

(1) Obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž bude obecní úřad jedné obce s

rozšířenou působností vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro obecní úřad jiné obce (jiných obcí) s rozšířenou působností, která je účastníkem veřejnoprávní smlouvy. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu Ministerstva vnitra, které jej vydává po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem.

(2) Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) dobu trvání smlouvy,
- c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou bude obec s rozšířenou působností vykonávat pro jinou obec s rozšířenou působností,
- d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti podle písmene c).

§ 66b

(1) Nevykonává-li obecní úřad obce s rozšířenou působností přenesenou působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce s rozšířenou působností na svých internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

Společná ustanovení k veřejnoprávním smlouvám (§ 63 a 66a)

§ 66c

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, použijí se pro veřejnoprávní smlouvy ustanovení správního řádu.

(2) Obec, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, ji bezodkladně poté, co byla uzavřena, zveřejní na úřední desce nejméně po dobu 15 dnů. Současně se uzavřená veřejnoprávní smlouva zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾. Obdobně se postupuje i při změně uzavřené veřejnoprávní smlouvy a při jejím zrušení.

(3) Uzavřená veřejnoprávní smlouva musí být každému přístupná na obecním úřadu obce, která je její smluvní stranou.

Přestupky

§ 66d

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) úmyslně poškodí, odstraní nebo zakryje tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství,
- b) neudrží čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, a tím naruší vzhled obce, nebo
- c) naruší životní prostředí v obci nebo odloží věc mimo vyhrazené místo.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) poškodí, odstraní nebo zakryje tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství,
- b) neudrží čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, a tím naruší vzhled obce, nebo
- c) naruší životní prostředí v obci nebo odloží věc mimo vyhrazené místo.

(3) Fyzická, právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nemovitosti dopustí přestupku tím, že

- a) neoznačí budovu čísly stanovenými obecním úřadem nebo je neudrží v řádném stavu, nebo
- b) odmítne strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti nebo v blízkosti tabulky s označením umístí jiný nápis.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c) nebo odstavce 2 písm. b) nebo c) lze uložit pokutu do 500 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. a), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 pokutu do 200 000 Kč.

(5) Přestupky podle odstavců 1 až 3 projednává obecní úřad.

HLAVA IV

Orgány obce

DÍL 1

Zastupitelstvo obce

§ 67

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích.

§ 68

(1) Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě,

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

(2) Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, se oznámí na úřední desce ^{3b)} obecního úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení. Kromě toho může být počet členů zastupitelstva obce uveřejněn způsobem v místě obvyklým.

(3) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

(4) Neurčí-li zastupitelstvo jinak, volí se počet členů zastupitelstva podle počtu členů zastupitelstva obce v končícím volebním období.

(5) Dojde-li ke sloučení obcí nebo k oddělení části obce, stanoví počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, Ministerstvo vnitra. Dojde-li ke zřízení městského obvodu nebo městské části v územně členěném statutárním městě, stanoví počet členů zastupitelstva městského obvodu nebo městské části, který má být zvolen, magistrát v přenesené působnosti. Při stanovení počtu členů zastupitelstva obce a členů zastupitelstva městského obvodu nebo městské části se postupuje podle odstavce 1 obdobně.

§ 69

(1) Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva obce skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města, městyse) a jejích (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

(3) Člen zastupitelstva obce skládá slib před zastupitelstvem obce pronesením slova „slibuji“. Člen zastupitelstva obce potvrdí složení slibu svým podpisem.

(4) Člen zastupitelstva obce vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy.

§ 70

(1) Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí.

(2) Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného právního vztahu.

§ 71

(1) Funkci člena zastupitelstva obce vykonávají

a) členové zastupitelstva obce zvolení do funkcí, jež zastupitelstvo obce určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni, (dále jen „uvolněný člen zastupitelstva obce“),

b) ostatní členové zastupitelstva obce (dále jen „neuvolněný člen zastupitelstva obce“).

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu; rozsah doby nezbytně nutný k výkonu funkce určí obec. Náhradu mzdy nebo platu, včetně odpovídající částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění podle zvláštních právních předpisů⁵⁰), uhradí obec zaměstnavateli.

(3) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je podnikající fyzickou osobou nebo osobou provozující jinou samostatnou výdělečnou činnost, poskytuje obec náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce paušální částkou. Paušální částku za hodinu a nejvyšší částku, kterou lze jako náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce poskytnout v souhrnu za kalendářní měsíc, stanoví zastupitelstvo obce.

(4) Obec nesmí členovi zastupitelstva obce poskytnout v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce dar, a to ani po skončení výkonu funkce.

§ 72

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje obec za výkon funkce odměnu ve výši podle § 73 odst. 1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo obce určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva obce uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo obce jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje obec odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce může obec poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 73 odst. 2. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem obce, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva obce, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo obce stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce

za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlídnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva obce uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání orgánů, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, poskytuje obec odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6 násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty. Pokud zastupitelstvo obce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce starosty odměna ve výši 0,3 násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva obce poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva obce vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Je-li člen zastupitelstva obce odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

(7) Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva obce funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

(8) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění⁵¹).

(9) Odměna stanovená podle odstavce 8 se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce 8 a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 73

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie obce.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

(5) Při určení výše odměny člena zastupitelstva obce se vychází z počtu obyvatel obce⁵²⁾, kteří byli hlášeni v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce.

(6) Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva obce počet obyvatel obce hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5 o více než 20 % tak, že dojde ke změně zařazení obce ve velikostní kategorii obcí podle přílohy k tomuto zákonu, náleží od 1. ledna tohoto kalendářního roku

a) uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii obce,

b) neuvolněnému členovi zastupitelstva obce dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii obce, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

(7) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 74

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je oprávněn k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství⁵³⁾, může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti a četnosti obřadů zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona. Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je pověřen řízením obecní policie⁵⁴⁾, může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti této činnosti zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona.

(2) V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna.

(3) V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce. Do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce. Pokud zastupitelstvo obce nerozhodne o poskytnutí odměny podle věty první, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem obce.

§ 75

(1) Místostarostovi, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval podle § 104 odst. 1 věty třetí starostu v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) Členovi zastupitelstva obce, který byl zastupitelstvem obce pověřen výkonem pravomocí starosty podle § 103 odst. 6, náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(3) Osobě, která nadále vykonává pravomoci starosty nebo místostarosty podle § 107, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce. Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady obce podle § 102a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(4) Osobě, která je předsedou nebo členem zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce, které byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c), náleží po skončení funkčního období zastupitelstva obce do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(5) Osobě, která je předsedou nebo členem komise rady obce, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva obce dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady obce podle § 102a.

(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva obce v jeden den odměna podle odstavce 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 72 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

§ 76

(1) Členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce.

(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva obce, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva obce, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být obcí poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva obce. Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva obce, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

§ 77

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému členovi zastupitelstva obce, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva obce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 7 se nepřihlíží.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému

členovi zastupitelstva obce, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 7 se nepřihlíží.

(3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva obce dnem voleb do zastupitelstva obce členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.

(4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva obce opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna.

(5) Odchodné členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva obce nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva obce pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplátí.

(7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 78

(1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva obce náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva obce podle § 77 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva obce nebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 77 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4, odchodné se vyplátí. Člen zastupitelstva obce, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4.

(3) Člen zastupitelstva obce je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 77 odst. 5 a 6.

§ 79

Splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce, jakož i srážky z nich, odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu, kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce, a postup obce v případě zjišťování průměrného výdělku, vzdání se práva na odměnu nebo další plnění a v případě smrti člena zastupitelstva obce se řídí zákoníkem práce. Pro tyto účely se obec považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva obce se považují za zaměstnance.

§ 80

(1) Členovi zastupitelstva obce lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce poskytnout

- a) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku, jde-li o starostu, místostarostu nebo člena zastupitelstva obce pověřeného k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství⁵³),
- b) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním obce na veřejných občanských obřadech,
- c) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- d) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,
- e) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění,
- f) odměnu při významném životním výročí,
- g) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- h) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,
- i) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce.

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce.

§ 81

(1) Členovi zastupitelstva obce náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance obce⁵⁵) a v jejich mezích podle pravidel pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce, stanovených zastupitelstvem obce.

(2) Zastupitelstvo obce může stanovit, že za pravidelné pracoviště člena zastupitelstva obce pro účely cestovních náhrad se považuje místo jeho trvalého pobytu.

(3) Nestanoví-li v pravidlech pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce zastupitelstvo obce jinak, podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a

ukončení cesty, místo plnění úkolů, způsob dopravy a ubytování, určuje členům zastupitelstva obce před zahájením pracovní cesty písemně starosta.

(4) Stanoví-li tak zastupitelstvo obce, náleží členovi zastupitelstva obce náhrada za opotřebení vlastního zařízení nebo jiných předmětů nezbytných k výkonu funkce člena zastupitelstva obce. To neplatí pro používání motorového vozidla, u kterého se poskytování náhrad řídí odstavci 1 až 3.

§ 81a

(1) Uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem⁵⁶).

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Obec poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva obce též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

(7) Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle odstavce 6 se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce.

(8) Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

(9) Obecní úřad vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva obce. Člen zastupitelstva obce oznámí předem čerpání dovolené obecnímu úřadu prostřednictvím starosty.

§ 82

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo

a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání,

- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- c) požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

§ 83

- (1) Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.
- (2) Člen zastupitelstva obce, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech obce mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který má danou záležitost projednávat.

DÍL 2

Pravomoc zastupitelstva obce

§ 84

- (1) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§ 35 odst. 1).
- (2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno
- a) schvalovat program rozvoje obce,
  - b) schvalovat střednědobý výhled rozpočtu obce, rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni,
  - c) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
  - d) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
  - e) rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy, včetně jejich změn, a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,²⁹⁾
  - f) delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
  - g) navrhopvat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání; to neplatí, rozhoduje-li rada obce ve věcech jediného společníka obchodní společnosti

podle § 102 odst. 2 písm. c),

h) vydávat obecně závazné vyhlášky obce,

i) rozhodovat o vyhlášení místního referenda,

j) navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,

k) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,

l) zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,

m) volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce,

n) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,

o) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 71 odst. 3, rozhodovat o mimořádných odměnách podle § 76 a o plněních pro členy zastupitelstva obce podle § 80,

p) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi obcí a členem zastupitelstva obce,

q) zřizovat a zrušovat obecní policii,

r) rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,

s) rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,

t) udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,

u) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,

v) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce,

x) rozhodovat o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, navrhopvat zástupce do jeho dozorčí rady a rozhodovat o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž hospodaří veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení nebo o jeho pronájmu v případech, kdy to stanoví zvláštní právní předpis^{29a}),

y) plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem.

(3) Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce.

(4) Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti obce mimo pravomoce vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2.

(5) Zastupitelstvo obce rozhoduje o zrušení usnesení rady obce, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 105 odst. 1.

§ 85

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto právních jednáních:

- a) nabytí a převod hmotných nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- b) poskytování věcných darů v hodnotě nad 100 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 100 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- c) poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad 250 000 Kč v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, nejedná-li se o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným obcí nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu⁴³), mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
- d) uzavření smlouvy o společnosti⁴⁴) a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o společnosti⁴⁴), jejíž je obec společníkem,
- e) peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- f) vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 100 000 Kč,
- g) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 100 000 Kč,
- h) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- i) postoupení pohledávky vyšší než 100 000 Kč,
- j) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o společnosti⁴⁴),
- k) zastavení nemovitých věcí,
- l) vydání komunálních dluhopisů,
- m) nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví obce,
- n) zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví obce nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby obcí v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo obce zcela nebo zčásti svěřit radě obce nebo starostovi.

§ 87

K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak^{31a}).

§ 89

(1) Nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu. Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav⁴³), mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

(2) Nebude-li zastupitelstvo obce nebo jiný orgán obce postupovat v souladu s rozhodnutím soudu o povinnosti vyhlásit místní referendum, vyzve Ministerstvo vnitra zastupitelstvo obce, aby do 2 měsíců zjednálo nápravu. Jestliže tak zastupitelstvo obce v této lhůtě neučiní, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu³⁰).

(3) Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo obce, postupuje se podle § 102a a 107.

§ 90

Poklesne-li počet členů zastupitelstva obce o více než polovinu, popřípadě pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost krajskému úřadu. V takovém případě nemůže zastupitelstvo obce rozhodovat o záležitostech podle § 84 odst. 2 a § 85, s výjimkou § 84 odst. 2 písm. k), m) až p), u) a v) a s výjimkou přijímání rozpočtových opatření a stanovení pravidel rozpočtového provizoria.

§ 91

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta po uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí této lhůty, a jestliže byl návrh na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování podán, do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí soudu o posledním z podaných návrhů, pokud žádnému z podaných návrhů nebylo vyhověno. Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla dosavadní starosta, případně nejstarší člen zastupitelstva obce do doby, než je zvolen starosta nebo místostarosta. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce se volí starosta, místostarosta a další členové rady obce.

(2) Jestliže se ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce nekonalo ve lhůtě podle odstavce 1, svolá je po uplynutí této lhůty Ministerstvo vnitra, ledaže soud vyhověl návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování. Informaci o svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce zveřejní Ministerstvo vnitra v rozsahu stanoveném v § 93 po dobu v tomto ustanovení stanovenou na své úřední desce.

§ 92

(1) Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce nebo hejtman kraje. Zasedání zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu.

(2) Nesvolá-li starosta zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1, učiní tak místostarosta, popřípadě jiný člen zastupitelstva obce.

(3) Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 21 dnů se koná jeho náhradní zasedání. Svolá se postupem podle odstavce 1 nebo 2.

(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 3 se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav ⁴³⁾ mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

§ 92a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva obce, může se člen zastupitelstva obce účastnit jednání zastupitelstva obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva obce distančním způsobem. Člen zastupitelstva obce má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva obce osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva obce koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva obce.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva obce distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje obecní úřad v informaci podle § 93 odst. 1 nebo 2.

§ 93

(1) Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce^{3b)} obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.

(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva obce v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1 na úřední desce obecního úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva obce. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna alespoň 7 dnů před zasedáním zastupitelstva obce.

(3) Zasedání zastupitelstva obce je veřejné.

(4) Požádá-li na zasedání zastupitelstva obce o slovo člen vlády nebo jím určený zástupce, senátor, poslanec, nebo zástupce orgánů kraje, musí mu být uděleno.

§ 94

(1) Právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce mají jeho členové, rada obce a výbory.

(2) O zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva obce na program jeho jednání rozhodne zastupitelstvo obce.

§ 95

(1) O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určen ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.

(2) Zápis, který je nutno pořídit do 15 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

§ 96

Zastupitelstvo obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva obce.

§ 97

Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklém.

§ 98

(1) Ministerstvo vnitra jmenuje správce obce z řad zaměstnanců státu zařazených do Ministerstva vnitra,

a) neuskuteční-li se v obci vyhlášené volby do zastupitelstva obce pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva obce³²⁾,

b) zanikne-li mandát všem členům zastupitelstva obce a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, nebo

c) dojde-li ke sloučení obcí nebo k oddělení části obce.

(2) Správce obce zabezpečuje úkoly v oblasti samostatné působnosti podle § 84 odst. 2 písm. b), § 102 odst. 2 a 3, § 103 odst. 4 písm. b), d), e) a i) a je oprávněn stanovit pravidla rozpočtového provizoria^{32a)}. Správce obce svolává ustavující zasedání zastupitelstva obce podle § 91 odst. 1. Správce obce zastupuje obec navenek a je v čele obecního úřadu.

(3) Náklady spojené s výkonem funkce správce obce hradí Ministerstvo vnitra.

(4) Činnost správce obce končí dnem ustavujícího zasedání zastupitelstva obce (§ 91) nebo zvolením starosty. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce podá správce obce zprávu o výkonu své funkce a o stavu hospodaření a

majetku obce.

DÍL 3

Rada obce

§ 99

- (1) Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.
- (2) V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 102 odst. 4).
- (3) Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.
- (4) Je-li starosta nebo místostarosta odvolán z funkce nebo se této funkce vzdal, přestává být i členem rady obce.

§ 100

- (1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude doplněn alespoň na 5, vykonává od tohoto okamžiku až do doplnění rady obce alespoň na 5 členů její pravomoc zastupitelstvo obce, které může rozhodování o záležitostech podle § 102 odst. 2 a 3, s výjimkou vydávání nařízení obce, svěřit zcela nebo zčásti starostovi.
- (2) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce. Ustanovení § 102 odst. 4 se použije obdobně.
- (3) Jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce nadále své funkce.

§ 101

- (1) Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.
- (2) Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.
- (3) Stanoví-li tak předem jednací řád rady obce, může se člen rady obce nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady obce distančním způsobem. Člen rady obce má vždy právo účastnit se schůze rady obce osobně v místě, v němž se schůze rady obce koná.

(4) Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 15 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.

(5) Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce.

§ 102

(1) Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

(2) Radě obce je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- b) plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce (§ 84 odst. 2),
- c) rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- d) vydávat nařízení obce,
- e) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- f) stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (§ 109 odst. 2),
- g) na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem^{32b}); bez tohoto návrhu je jmenování nebo odvolání vedoucího odboru obecního úřadu neplatné,
- h) zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen „komise“), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- i) kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- j) stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- k) přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- l) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- m) schvalovat organizační řád obecního úřadu,

n) plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem,

o) schvalovat účetní závěrku obcí zřízené příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni.

(3) Rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo; rada obce může tyto pravomoci zcela nebo zčásti svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu; rada obce může svěřit obecní policii zcela nebo zčásti rozhodování o právních jednáních souvisejících s činností obecní policie.

(4) V obcích, kde starosta vykonává pravomoc rady obce (§ 99 odst. 2), je zastupitelstvu obce vyhrazeno též rozhodování ve věcech uvedených v odstavci 2 písm. c), d), f), j), k) a o).

(5) Je-li rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada obce, vykonává dosavadní rada obce svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.

§ 102a

(1) Rada obce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty nebo místostarosty v případě, že se rada obce nevolí (§ 99 odst. 3). Za zvolení nové rady obce podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen podle § 84 odst. 2 písm. m), jestliže došlo ke zvolení starosty nebo místostarosty; ustanovení § 100 odst. 1 se neuplatní.

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada obce ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření³²⁹.

(3) Jestliže nedošlo ke zvolení zastupitelstva obce, protože okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování, vykonává rada obce ode dne následujícího po dni, ve kterém končila lhůta okrskové volební komise k odevzdání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, pravomoci podle odstavce 2.

(4) V obcích, v nichž rada obce nebyla před ukončením funkčního období zastupitelstva obce volena (§ 99 odst. 3), vykonává její pravomoci v období podle odstavce 1 dosavadní starosta (§ 107) v rozsahu podle § 102 odst. 4. Ustanovení odstavců 2 a 3 se použijí obdobně.

DÍL 4

Starosta

§ 103

(1) Starosta zastupuje obec navenek.

(2) Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a

místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

(3) Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem^{32b)} a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů;³³⁾ bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné.

(4) Starosta

- a) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 42),
- b) plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů,³³⁾ pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce,
- c) může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- d) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- e) odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,³⁴⁾
- f) zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- g) rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce,
- h) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a zvláštními zákony,
- i) plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a tajemníkovi obecního úřadu.

(5) Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

(6) Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty (§ 104 odst. 1). Neurčilo-li zastupitelstvo obce místostarostu k zastupování starosty nebo byl-li tento místostarosta z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně se starostou, pověří zastupitelstvo obce výkonem pravomoci starosty některého z členů zastupitelstva obce.

§ 103a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může starosta rozhodovat v záležitostech podle § 102 odst. 3 namísto rady obce, popřípadě zastupitelstva obce, pokud si podle § 84 odst. 4 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěřením pravomoci radou obce podle § 102 odst. 3.

§ 104

(1) Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci.

(2) Starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce.

§ 105

Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce (§ 84 odst. 5).

§ 106

(1) V případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy. V případech stanovených zvláštními zákony vykonává zvláštní orgán obce s rozšířenou působností státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností.

(2) V čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Pro prokázání zvláštní odborné způsobilosti osoby stojící v čele zvláštního orgánu obce platí obdobně ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu obce stojí na základě ustanovení zvláštního zákona starosta.

§ 107

Dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty, a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a, vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Nevykonává-li dosavadní starosta své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta, a je-li dosavadních místostarostů více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo obce zastupováním starosty, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci starosty člen zastupitelstva obce podle § 103 odst. 6, použijí se věty první a druhá obdobně.

§ 108

(1) Starosta má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsný odznak. Závěsný odznak má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika.

(2) Rada obce může stanovit, v kterých případech může tento odznak užívat jiný člen zastupitelstva obce nebo tajemník obecního úřadu.

(3) Primátor statutárního města má právo při významných příležitostech a občanských obřadech používat primátorské insignie.

DÍL 5

Obecní úřad

§ 109

(1) Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

(2) Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

(3) Obecní úřad

a) v oblasti samostatné působnosti

1. plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
2. pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti,
3. rozhoduje v případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem ^{34b});

b) vykonává přenesenou působnost podle § 61 odst. 1 písm. a) s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

§ 110

(1) V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

(2) Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi.

(3) Není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu ustanoven, plní jeho úkoly starosta.

(4) Tajemník obecního úřadu

- a) zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce,
- b) plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou,
- c) stanoví podle zvláštních právních předpisů ³³) platy všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu,
- d) plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči zaměstnancům obce

zařazeným do obecního úřadu,

e) vydává spisový řád, skartační řád a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice obecního úřadu, nevydává-li je rada obce.

(5) Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním.

(6) Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích.

§ 111

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova „obec“ („město“, „městys“) a názvem obce, městyse nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti orgánů obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovy „Obecní úřad“ („Městský úřad“, „Úřad městyse“) s uvedením názvu obce, městyse nebo města.

(3) Vypracovávají-li písemnosti odbory obecního (městského) úřadu nebo úřadu městyse, uvede se pod záhlavím též název odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(4) Vypracovávají-li písemnosti zvláštní orgány, uvede se v záhlaví „obec“ („město“, „městys“), název obce (města, městyse) a pod ním název zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil.

(5) Obce mohou používat razítko obce v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.^{34c)}

HLAVA V

Orgány zastupitelstva obce a rady obce

Výbory

§ 117

(1) Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce.

(2) Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor.

(3) Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů obce hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny, pokud o to písemně požádá spolek zastupující zájmy národnostní menšiny⁴⁸⁾. Nejméně polovinu členů výboru musí tvořit příslušníci národnostních menšin, ledaže tuto podmínku nelze splnit pro nedostatek kandidátů z řad národnostních menšin.

(4) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce; to neplatí, jde-li o předsedu osadního výboru (§ 120).

§ 118

(1) Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce.

(2) Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru.

(3) Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru.

§ 119

(1) Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

(2) Finanční výbor

a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce,

b) plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(3) Kontrolní výbor

a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena,

b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti,

c) plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(4) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala.

(5) Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

§ 120

(1) V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní nebo místní výbory (dále jen „osadní výbor“). Osadní výbor má minimálně 3 členy. Počet členů osadního výboru určí zastupitelstvo obce.

(2) Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce.

(3) Předsedu osadního výboru zvolí zastupitelstvo obce z řad členů osadního výboru.

§ 121

(1) Osadní výbor je oprávněn

- a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce,
- b) vyjadřovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce,
- c) vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce.

(2) Požádá-li předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno.

§ 122

Komise

(1) Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce.

(2) Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c).

(3) Předsedou komise podle odstavce 2 může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Na prokázání zvláštní odborné způsobilosti předsedy komise se obdobně vztahují ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(4) Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů.

(5) Komise je ze své činnosti odpovědna radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.

HLAVA VI

Dozor

DÍL 1

Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v samostatné působnosti

§ 123

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, vyzve Ministerstvo vnitra obec ke zjednání nápravy.

Nezjedná-li obec nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná, rozhodne Ministerstvo vnitra o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Účinnost obecně závazné vyhlášky obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy.

(2) V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky obce s lidskými právy a základními svobodami může Ministerstvo vnitra pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost obecně závazné vyhlášky obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy.

(3) Nezjedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě a není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. Je-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra takový návrh Ústavnímu soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a Ministerstvu vnitra. Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy.

§ 124

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku obce, vyzve Ministerstvo vnitra obec ke zjednání nápravy. Nezjedná-li příslušný orgán obce nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná, pozastaví Ministerstvo vnitra výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti se zákonem může Ministerstvo vnitra pozastavit výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke

zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(3) Nejedná-li příslušný orgán obce ve stanovené lhůtě nápravu a není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti. Je-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra takový návrh příslušnému soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost soudu a Ministerstvu vnitra. Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(5) Ministerstvo vnitra o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti obcí upraveny zvláštním právním předpisem³⁷).

DÍL 2

Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení obcí a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v přenesené působnosti

§ 125

(1) Odporuje-li nařízení obce zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li příslušný orgán obce nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo krajskému úřadu sdělí, že nápravu nejedná, rozhodne krajský úřad o pozastavení účinnosti tohoto nařízení obce. Účinnost nařízení obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí krajského úřadu obci. Krajský úřad v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, krajský úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy.

(2) V případě zřejmého rozporu nařízení obce s lidskými právy a základními svobodami může krajský úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost nařízení obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí krajského úřadu obci. Krajský úřad v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, krajský úřad své rozhodnutí o

pozastavení účinnosti nařízení obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy.

(3) Nejedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, podá ředitel krajského úřadu do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení obce. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí krajského úřadu o pozastavení účinnosti nařízení obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a krajskému úřadu. Krajský úřad rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy.

§ 126

(1) Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v přenesené působnosti zákonu, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnici ústředního správního úřadu nebo opatření krajského úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li obec nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo krajskému úřadu sdělí, že nápravu nezjedná, krajský úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce zruší a o rozhodnutí o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v přenesené působnosti informuje obecní úřad.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v přenesené působnosti se zákonem může krajský úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce zrušit bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.

DÍL 3

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst

§ 127

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, pozastaví magistrát jeho výkon. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření je pozastaven dnem doručení rozhodnutí magistrátu městskému obvodu nebo městské části. Magistrát v rozhodnutí současně stanoví městskému obvodu nebo městské části lhůtu ke zjednání nápravy, která nesmí být delší než 3 měsíce. Zjedná-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části nápravu ve stanovené lhůtě, magistrát své rozhodnutí zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) Nejedná-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části v případě podle odstavce 1 ve stanovené lhůtě nápravu, podá magistrát do 60 dnů od jejího uplynutí návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného

opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti soudu. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, pozbývá rozhodnutí magistrátu o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(3) Zjedná-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části před rozhodnutím soudu nápravu, sdělí městský obvod nebo městská část neprodleně tuto skutečnost soudu a magistrátu. Magistrát své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení městského obvodu nebo městské části o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(4) Magistrát o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti obcí upraveny zvláštním právním předpisem³⁷).

§ 127a

Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v přenesené působnosti v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem, usnesením vlády, směrnicí ústředního správního úřadu nebo s opatřením magistrátu přijatým při kontrole výkonu přenesené působnosti, magistrát je zruší. Magistrát o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v přenesené působnosti informuje úřad městského obvodu nebo městské části.

DÍL 4

Společná ustanovení k doзору

§ 128

(1) Obec vyvěsí neprodleně na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů ode dne jeho doručení rozhodnutí soudu, kterým se zrušuje usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti.

(2) Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města vyvěsí neprodleně na úřední desce úřadu městského obvodu nebo městské části po dobu nejméně 15 dnů ode dne jeho doručení rozhodnutí soudu, kterým se zrušuje usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městské části nebo městského obvodu v samostatné působnosti.

(3) Obec na požádání zašle neprodleně Ministerstvu vnitra usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánů obce v samostatné působnosti. Obec na požádání zašle neprodleně krajskému úřadu usnesení, rozhodnutí nebo jiné

opatření orgánů obce v přenesené působnosti.

(4) Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města na požádání zašle neprodleně magistrátu usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánů městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti. Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města na požádání zašle neprodleně magistrátu usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánů městského obvodu nebo městské části v přenesené působnosti.

(5) Působnost svěřená krajskému úřadu v § 125 a 126 a působnost svěřená magistrátu v § 127 a § 127a je působností přenesenou.

(6) Na rozhodování o pozastavení účinnosti nařízení obce a o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města v přenesené působnosti se ustanovení správního řádu nepoužijí, s výjimkou ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů.

(7) Ustanovení dílů 1 až 3 se nevztahují na rozhodnutí a jiné úkony orgánů obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města učiněné podle správního řádu nebo podle daňového řádu.

HLAVA VII

Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti

§ 129

(1) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, kontrolují výkon samostatné působnosti svěřené orgánům obcí Ministerstvo vnitra a výkon přenesené působnosti svěřené orgánům obcí krajské úřady v přenesené působnosti.

(2) Magistráty územně členěných statutárních měst v přenesené působnosti kontrolují výkon samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst.

(3) Kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí činnost orgánů veřejné správy uvedených v odstavci 1 a 2, při které se zjišťuje, zda orgány obcí, městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst dodržují

a) při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy, s výjimkou právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva,

b) při výkonu přenesené působnosti zákony, jiné právní předpisy a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatá při kontrole výkonu přenesené působnosti.

§ 129a

Kontrola výkonu samostatné působnosti

- (1) Obec je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.
- (2) Požádá-li obec o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.
- (3) Starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo obce na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup obce, přijme obec opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.
- (4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních obec vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů.
- (5) Obec informuje Ministerstvo vnitra o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.
- (6) Postup podle odstavců 1 až 4 se uplatní obdobně při kontrole výkonu samostatné působnosti městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města. Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města informuje o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4 magistrát územně členěného statutárního města.

§ 129b

Kontrola výkonu přenesené působnosti

- (1) Při kontrole výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům obcí, městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst jedná za tyto orgány v případě obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části tajemník obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části nebo jím pověřená osoba a v případě ostatních orgánů obce, městského obvodu nebo městské části starosta nebo jím pověřená osoba.
- (2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou a splnění uložených opatření.

HLAVA VIII

Statutární města

§ 130

Územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce. Ve statutu stanoví zejména

- a) výčet jednotlivých městských obvodů a městských částí a vymezení jejich území,
- b) pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti,

- c) pravomoc orgánů městských obvodů a městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů a městských částí,
- e) zdroje peněžních příjmů městských obvodů a městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení města s městskými obvody a městskými částmi a způsob jejich zveřejňování v městských obvodech a městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými obvody a městskými částmi,
- h) majetek města, který se svěřuje městským obvodům a městským částem, a rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí při nakládání s tímto majetkem a při výkonu s tím souvisejících práv,
- i) rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky,
- j) další záležitosti, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

§ 131

Statutární město může svěřit statutem městskému obvodu nebo městské části na úseku samostatné působnosti zejména

- a) schvalování programu rozvoje městského obvodu nebo městské části,
- b) rozhodování o právních jednáních uvedených v § 133 odst. 1,
- c) zřizování trvalých a dočasných fondů městského obvodu a městské části,
- d) výkon funkce zaměstnavatele pro zaměstnance zařazené do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části nebo organizační složky městského obvodu nebo městské části.

§ 132

(1) Svěřenou věc z vlastnictví statutárního města lze městskému obvodu nebo městské části odejmout za účelem, pro který lze majetek vyvlastnit podle zvláštního právního předpisu^{39a)} nebo se souhlasem městského obvodu nebo městské části.

(2) Svěřenou věc z vlastnictví statutárního města lze městskému obvodu nebo městské části odejmout též v případě, jestliže městský obvod nebo městská část při nakládání s touto věcí porušuje právní předpisy a neodstraní tyto nedostatky ve lhůtě stanovené statutárním městem, která nesmí být kratší než 60 dnů.

(3) O odejmutí věci svěřené městskému obvodu nebo městské části z vlastnictví statutárního města rozhoduje zastupitelstvo statutárního města [§ 130 písm. h)].

§ 133

Statutární město může svěřit statutem za podmínek v něm stanovených městskému obvodu a městské části rozhodování zejména o těchto právních jednáních:

- a) převod a zastavení nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů z majetku města svěřeného městskému obvodu nebo městské části,
- b) převod a zastavení movitých věcí a práv,
- c) postoupení pohledávek,
- d) vzdání se práva a prominutí dluhu,
- e) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky, o poskytnutí výpůjčky, o poskytnutí dotace, o poskytnutí návratné finanční výpomoci, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o společnosti⁴⁴),
- f) peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- g) majetková účast na podnikání jiných právnických osob,
- h) dohody o splátkách,
- i) uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách,
- j) poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým a právnickým osobám,
- k) poskytování dotací a návratných finančních výpomocí spolkům, humanitárním organizacím a jiným právnickým nebo fyzickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí.

§ 134

(1) Městské obvody a městské části jednají za statutární město v záležitostech jim svěřených zákonem a v mezích zákona statutem.

(2) Městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

§ 135

Usnesení zastupitelstva města a rady města v záležitostech, které nebyly zákonem nebo statutem svěřeny městskému obvodu nebo městské části, jsou pro orgány městských obvodů a městských částí závazná.

§ 136

(1) Správce městského obvodu nebo městské části jmenuje a odvolává z funkce tajemník magistrátu.

(2) Správce města, městského obvodu a městské části plní úkoly správce obce podle § 98.

§ 137

(1) Nebude-li ustavující zasedání zastupitelstva městského obvodu nebo městské části svoláno ve lhůtě podle § 91 odst. 1, svolá je magistrát v přenesené působnosti; informaci o svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva městského obvodu nebo městské části zveřejní v rozsahu stanoveném v § 93 po dobu v tomto ustanovení stanovenou na své úřední desce.

(2) Právní moc rozpustit zastupitelstvo městského obvodu nebo městské části podle § 89 vykonává zastupitelstvo města.

(3) Slib člena zastupitelstva městského obvodu nebo městské části zní: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu městského obvodu (městské části) a jeho (jejích) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

§ 139

(1) Orgány statutárních měst vykonávají přenesenou působnost, která je zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

(2) Orgány městských obvodů a městských částí vykonávají přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí. Statutární město může statutem určit městské obvody a městské části, jejichž orgány budou vykonávat zcela nebo zčásti přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony pověřeným obecním úřadům, popřípadě některou přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

(3) Je-li to účelné, může statutární město statutem se souhlasem městského obvodu nebo městské části vyhradit v přenesené působnosti orgánů obcí některé činnosti magistrátu města nebo určit, že některé tyto působnosti budou vykonávat orgány jiných městských obvodů nebo městských částí.

(4) Městské obvody a městské části jsou při výkonu přenesené působnosti správními obvody; výkon přenesené působnosti jsou povinny zabezpečit. Na výkon přenesené působnosti obdrží městské obvody a městské části příspěvek z rozpočtu statutárního města.

(5) Rozhodnutí orgánů městských obvodů a městských částí vydaná ve správním řízení přezkoumává magistrát, pokud není tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu města nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 140

(1) Ve statutárním městě plní funkci místostarosty (místostarostů) náměstek (náměstci) primátora.

(2) Ve statutárním městě se zřizuje funkce tajemníka magistrátu, který je zaměstnancem města. Tajemníka magistrátu jmenuje a odvolává primátor se souhlasem ředitele krajského úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů. Bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka magistrátu neplatné.

(3) V městských částech a městských obvodech, jejichž orgánům je zcela nebo zčásti svěřena přenesená působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají pověřené obecní úřady, popřípadě některá přenesená působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají obecní úřady obce s rozšířenou působností, se zřizuje funkce tajemníka úřadu městského obvodu nebo tajemníka úřadu městské části. Tajemníka úřadu městského obvodu nebo tajemníka úřadu městské části jmenuje a odvolává starosta se souhlasem tajemníka magistrátu; bez souhlasu tajemníka magistrátu je jmenování a odvolání tajemníka úřadu městského obvodu nebo městské části neplatné.

§ 141

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města v samostatné působnosti tohoto města se v záhlaví označují slovy „statutární město“ s uvedením názvu města a orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova „městský obvod“ nebo „městská část“ a název města, název městského obvodu nebo městské části a název orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města v přenesené působnosti tohoto města, s výjimkou nařízení města, se v záhlaví označují slovy „Magistrát města“ s uvedením názvu města a názvu odboru, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova „Úřad městského obvodu“ nebo „Úřad městské části“ a název města, název městského obvodu nebo městské části a odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(3) Vypracovává-li písemnosti zvláštní orgán statutárního města, označují se v záhlaví slovy „statutární město“ s uvedením názvu města a názvu zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o zvláštní orgán městského obvodu nebo městské části, uvede se v záhlaví též název městského obvodu nebo městské části.

(4) Statutární město, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města mohou používat vlastní razítko v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.^{34c)} Razítko má uprostřed znak statutárního města nebo městského obvodu nebo městské části a po obvodu razítka je uveden celý název města, městského obvodu nebo městské části.

§ 142

(1) Městské obvody a městské části územně členěného statutárního města mohou mít svůj znak a vlajku.

(2) Předseda Poslanecké sněmovny může městskému obvodu nebo městské části, které nemají znak a vlajku, na jejich žádost, po vyjádření statutárního města, udělit znak a vlajku městského obvodu nebo městské části. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost městského obvodu nebo městské části změnit jejich znak a vlajku. Kancelář Poslanecké sněmovny zašle údaje o udělení nebo změně znaku nebo vlajky městského obvodu nebo městské části neprodleně Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

§ 143

Městské části a městské obvody mohou ocenit významné životní události svých občanů.

§ 146

Nestanoví-li tato hlava zákona výslovně jinak, platí pro statutární města, jejich městské obvody a městské části ustanovení ostatních hlav zákona.

ČÁST DRUHÁ

Ustanovení společná a přechodná

§ 147

(1) Zákon o správním řízení se vztahuje na rozhodování obce

a) ve věcech podle § 58 a 59,

b) o právech a povinnostech právnických a fyzických osob na úseku přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(2) Správní orgán při přezkoumání rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) může rozhodnutí pouze zrušit nebo zrušit a vrátit k novému projednání.

(3) Obec vybírá a vymáhá pokuty; výnos pokut uložených obcí je příjmem obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(4) Rozhodnutí orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň vydaná ve správním řízení, přezkoumává příslušný krajský úřad. Řízení o přezkoumání rozhodnutí¹⁶⁾ orgánů těchto měst probíhající před příslušným ústředním správním úřadem a neskončená ke dni účinnosti tohoto ustanovení se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 148

Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují vedoucímu odboru obecního úřadu; v obcích, kde není zřízen odbor obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. Skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru obecního úřadu se oznamují tajemníkovi obecního úřadu; v obci, kde nepůsobí tajemník obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. U člena komise nebo zvláštního orgánu se oznámení činí starostovi. O podjatosti rozhoduje orgán, popřípadě zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě, že zaměstnanec nebo člen orgánu bude vyloučen pro podjatost, učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

§ 149

Orgány obce samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§ 149b

(1) Úkony podle občanského zákoníku⁴⁵⁾ spočívající v doporučení k uzavření smlouvy o nájmu bytu zvláštního určení, který byl zřízen ze státních prostředků nebo přispěl-li stát na jeho zřízení, a v předchozím souhlasu s výpovědí z nájmu tohoto bytu činí obecní úřad obce s rozšířenou působností v přenesené působnosti.

(2) Jestliže za podmínek stanovených občanským zákoníkem⁴⁶⁾ starosta nebo ten, kdo je podle tohoto zákona oprávněn starostu zastupovat, zaznamenává zůstavitelovu poslední vůli, činí s tím související občanským zákoníkem předepsané úkony a zařizuje úschovu takto pořízené závěti u notáře, činí tak v přenesené působnosti.

(3) Výkon funkce veřejného opatrovníka podle občanského zákoníku⁴⁷⁾ obcí je výkonem přenesené působnosti.

§ 150

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

§ 151

(1) Obcemi podle tohoto zákona jsou územní samosprávné celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Městy podle tohoto zákona jsou obce, které byly městy ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Pokud je v právních předpisech uveden pojem „obecní zastupitelstvo“ a „obecní rada“, rozumí se tím „zastupitelstvo obce“ a „rada obce“.

(4) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou dobrovolné svazky obcí, které byly dobrovolnými svazky obcí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou i zájmová sdružení právnických osob založená pouze obcemi podle ustanovení § 20f a násl. občanského zákoníku, která do 31. prosince 2001 splní podmínky stanovené v § 50 a 51 tohoto zákona.

§ 152

(1) Na zvláštní zákony platné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se ustanovení § 8 použije od 1. ledna 2003.

(2) Obce, jejichž evidence právních předpisů obce neodpovídá ustanovením tohoto zákona, uvedou evidenci právních předpisů obce do souladu s tímto zákonem do konce roku 2003.

(3) Očíslování budov provedené podle předpisů platných do počátku účinnosti tohoto zákona zůstává i nadále v platnosti.

(4) Obec přihlásí uchazeče ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti nejpozději do 3 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud uchazeč již vykonává činnost, kterou může vykonávat jen po prokázání zvláštní odborné způsobilosti, a dosud ji neprokázal (§ 113 a násl.). Do této doby se nezapočítávají doby mateřské dovolené, pracovní neschopnosti, vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce.

(5) Zvláštní odborná způsobilost ověřená zkouškou podle právních předpisů platných v době od 24. listopadu 1990 do nabytí účinnosti tohoto zákona⁴¹⁾ se považuje za zvláštní odbornou způsobilost prokázanou podle tohoto zákona.

(6) Statutární města, jejichž statuty neodpovídají ustanovením tohoto zákona, uvedou své statuty do souladu s tímto zákonem do konce roku 2001. Do doby nabytí účinnosti nového statutu platí na úseku samostatné i přenesené působnosti ustanovení dosavadních statutů.

ČÁST TŘETÍ

Závěrečná ustanovení

§ 153

Ministerstvo vnitra vydá vyhlášky k provedení § 33.

§ 154

Zrušují se:

1. Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).
2. Zákon č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 439/1991 Sb., zákona č. 485/1991 Sb. a zákona č. 553/1991 Sb.

§ 155

Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev krajů v roce 2000, s výjimkou ustanovení § 147 odst. 4, které nabude účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

Příloha k zákonu č. 128/2000 sb.

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev obcí

Číslo řádku - velikostní kategorie obce (městské části nebo obvodu)	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce (městské části nebo obvodu)	Uvolnění členové zastupitelstva	Neuvolnění členové zastupitelstva

starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora

1	2	3	4	5

1	obec (městská část nebo obvod)	do 300	1,211	1,065	0,944

2	301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925

3	601 - 1 000	1,573	1,384	1,227	1,070

4	1 001 - 3 000	1,751	1,541	1,365	1,190

5	3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270

6	5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387

7	10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503

8	20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641
9	50 001 - 100 000 a územně nečleněná statutární města	2,621	2,307	2,045	1,782
10	100 001 - 200 000 a územně členěná statutární města	2,845	2,504	2,219	1,935
11	nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346

^{2a)} Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

³⁾ § 3 odst. 3 vyhlášky č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.

^{3a)} Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

^{3b)} § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁴⁾ Například zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁷⁾ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

- 8) Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.
- 9) Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.
- 10) § 11 zákona č. 298/1992 Sb.
- 11) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
- 13) § 3 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).
- 13a) § 121 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- 13b) § 121 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 227/2009 Sb.
- 13c) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) Například občanský zákoník, obchodní zákoník.
- 15a) § 8 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).
- 15b) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.
- 16) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.
- 18) § 214 a násl. občanského zákoníku.
- 18a) § 93g písm. h) a § 93h zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 18b) Příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.
- 18c) Příloha č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb.
- 18d) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.
- 20) § 206 zákoníku práce.
- 24) § 16 až 18 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
- 25) § 13 nařízení vlády č. 108/1994 Sb.

- ²⁹⁾ Například § 110 a 163 obchodního zákoníku, § 4 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, § 3 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).
- ^{29a)} Zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů.
- ³⁰⁾ § 67 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.
- ³¹⁾ § 59 zákona č. 152/1994 Sb.
- ^{31a)} Například § 14 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů.
- ³²⁾ § 23 odst. 8 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.
- ^{32a)} § 13 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- ^{32b)} Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.
- ^{32c)} § 13 odst. 2 a § 16 zákona č. 250/2000 Sb.
- ³³⁾ Zákon č. 143/1992 Sb.
Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{34a)} § 4 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{34b)} Například § 22 odst. 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 477/2008 Sb.
- ^{34c)} Zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.
- ^{36b)} § 69a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁷⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.
- ³⁸⁾ Část pátá hlava druhá zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{39a)} § 108 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰⁾ § 69 zákona č. 129/2000 Sb.

⁴¹⁾ Vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a v obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb.

Výnos Ministerstva vnitra a životního prostředí ze dne 31. května 1989 č. j. LK-7696/89-529 o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků národních výborů pro výkon některých činností, uveřejněný v částce 3/1989 Věstníku vlády ČSR pro národní výbory a oznámený v částce 17/1989 Sb.

⁴²⁾ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴⁾ § 2716 a násl. občanského zákoníku.

⁴⁵⁾ § 3075 občanského zákoníku.

⁴⁶⁾ § 1543 občanského zákoníku.

⁴⁷⁾ § 471 odst. 3 občanského zákoníku.

⁴⁸⁾ § 5 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.
§ 214 občanského zákoníku.

⁴⁹⁾ § 74 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁵⁰⁾ § 206 odst. 3 a 4 zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

⁵¹⁾ § 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

⁵²⁾ § 3 odst. 3 písm. g) zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 158 odst. 8 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³⁾ § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴⁾ § 3 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění zákona č. 274/2008 Sb.

- ⁵⁵⁾ Část sedmá hlava III a IV zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁶⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁷⁾ Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.
- ⁵⁸⁾ § 52d zákona č. 111/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 312/2002 Sb.
- ⁶⁰⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶¹⁾ § 12 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, v platném znění.